

Prædiken til 17. søndag efter Trinitatis

Af Mette Høyer Dansøn

Salmer: 392 Himlene, Herre, fortælle din ære, 335 Flammerne er mange
414 Den Mægtige finder vi ikke, 370 Menneske din egen magt, 28 De
dybeste lag i mit hjerte, 729 Nu falmer skoven

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Engang på en sabbat var Jesus kommet ind for at spise hos en af de ledende farisæere, og de sad og holdt øje med ham. Da stod der foran ham en mand, som led af vand i kroppen, og Jesus spurgte de lovkyndige og farisæerne: »Er det tilladt at helbrede på sabbatten eller ej?« Men de sagde ingenting. Så rørte han ved manden og helbredte ham og lod ham gå. Derpå sagde han til dem: »Hvis en af jer har en søn eller en okse, som falder i en brønd, vil han så ikke straks trække dem op, selv om det er på en sabbat?« Det kunne de ikke svare på. Da Jesus lagde mærke til, hvordan de indbudte udvalgte sig de øverste pladser ved bordet, fortalte han dem en lignelse: »Når du bliver indbudt til et bryllup, så sæt dig ikke øverst ved bordet. Måske er der indbudt en, der er fornemmere end du, og så kommer han, der har indbudt jer begge, og siger til dig: Giv ham din plads! Så må du med skam indtage den nederste plads. Nej, når du bliver indbudt, gå da hen og sæt dig på den nederste plads, så at han, der indbød dig, kan komme og sige: Min ven, sæt dig højere op! Så bliver du hædret i alle gæsternes påsyn. For enhver, som ophøjer sig selv, skal ydmyges, og den, der ydmyger sig selv, skal ophøjes.« Lukasevangeliet 14,1-11

I et samfund med en liberal lukkelov, er der ikke nogen fælles hviledag. I Sverige har butikkerne lukket til kl. 12 om søndagen, i kirketiden – men her kan man handle på alle tider, og i kirketiden. Og hvis du ikke går i butikker, men shopper hjemmefra med din computer, så er der ikke noget, der holder dig tilbage hverken nat eller dag... Der er ingen hviletid. Det står som modsætning til det samfund Jesus levede i, hvor der var mange regler, og sabbatten var en hviledag, hvor man kun måtte foretage sig meget begrænsede gøremål.

Vi har ingen fælles rytme i vores samfund, ingen fælles puls. Vi står op på forskellige tidspunkter, vi arbejder på forskellige tidspunkter af dagen og af ugen og vi ser ikke de samme TV-programmer på samme tid.

Det er de færreste, der sylter nu, hvor det er blevet efterår. Og det med at spise efter årstiden, det gør vi ikke, for det hele er tilgængeligt hele året, når det ikke er tid for en frugt eller grøntsag her her, så kommer grøntsagen eller frugten bare fra den anden side af jorden, som har modsat årstider.

I et samfund uden rammer, der har kirken en rolle. Vi markerer at det er søndag. Vi markerer de særlige overgange, dåb, konfirmation, vielser og begravelser. Vi markerer efteråret med høstgudstjenester, selv om de færreste af dem i Vestervang sogn høster. Vi markerer jul, påske, pinse... Vi er den puls, som man lige kan finde en rytme og en retning efter i et fortravlet samfund uden faste rammer.

Vi holder i kirken fast på at hviledagen er vigtig, også selv om vi har skiftet den fra den Gud givne sabbat, som var hviledagen efter skabelsen til søndagen, som er opstandelsen og genskabelsens dag.

Men hviledagen er ikke vigtig for Gud – Den er vigtig for os. Og man skal altid have øje for andres nød og behov, også selv om man selv har brug for hvile, for rytme og for ritualer.

Det er en god ide for os selv og vores familier, at der er en rytme, at der er forskel på hverdag og hviledag – at der er forskel på hverdag og fest – for

det hjælper os med at holde fokus på sammenhængskraften inden for familien, så der bliver tidspunkter, hvor man mødes og er en familie.

Der er behov for rytmer og ritualer i forhold til Gud, for det hjælper os til at holde fast på Gud som en vigtig del af vores tilværelse. Aftenbøn og søndag morgen, så har vi en god rytme.

Vi har behovet – det er ikke Guds behov. Og vores hviletid og tid til åndelig fordybelse er ikke hugget ind i sten, som så bliver ufleksibelt – nej! Vi må godt hjælpe andre og være der for andre, også i kirketiden. Vi skal hverken ophøje vores hviledag eller os selv.

Vi skal finde en ydmyghed.

Gud ydmygede sig og tog menneskeskikkelse og han lærte os at tjene andre, og ikke ophøje os selv og ikke at ophøje regler og ritualer. De kan være gode til at få en rytme, men de må aldrig stå i vejen for næstekærligheden.

Den gyldne regel, med at vi skal elske Gud og vores næste, som os selv – den kommer først. Før alt andet... Før regler, rytmer, og ritualer. – Og den bryder ind og forstyrrer – for det er andres behov, der så kommer i centrum.

Når Jesus helbreder en mand, der har vand i kroppen, så sætter han mandens behov før alt andet. Før rytme, fællesskab omkring helligdagen, tilsyneladende før egne åndelige behov...

Men kristendom er ikke en indadvendt søgen efter Gud inde i dig selv... det er en handling, noget vi har sammen. Og kristen meditation bør altid være med åbne øjne, så andres behov ikke kommer efter en optagethed i vort eget...

Ingen træffer livets Gud mellem fjerne stjerneskudd. Vi skal ikke gå og se efter Gud i himlen ... Vi skal udleve kristendommen midt iblandt os.

Kan vi hjælpe en i nød, skal vi gøre det... og vi skal gøre det som andres tjenere, i ydmyghed og ikke ved at ophøje os selv. Ved at pege på alt det vi kan gøre...

Det er faktisk en vanskelig øvelse. For peger vi ikke på os selv, så får vi ikke det i løn vi fortjener.... Alle på arbejdsmarkedet har næsten en del af lønnen, som kommer efter individuelle lønforhandlinger... Og en elev under uddannelse får en lavere karakter, hvis han eller hun ikke gør opmærksom på sig selv... Vi kan ikke være selvudslettende i konkurrencesamfundet.

Men Jesus beder os om at have ydmyghed som en måde at omgås hinanden. Måske bliver der mere plads til at lytte til næstens behov, hvis vi ikke har travlt med at gøre opmærksomme på os selv?

Jesus fortæller en lignelse, om gæster ved et bryllup. Har man sat sig på for fine pladser, bliver man bedt om at sætte sig længere ned, når endnu finere gæster end en selv kommer... Det er pinligt! Men har man sat sig for langt væk, så kan man blive ophøjet.

Nu fortæller lignelser os altid noget om Gudsriget.

Og ”den som ydmygede sig selv, der skal ophøjes” – Det er Jesus! Han er gået fra menneskeskikkelse, til at sidde ved Guds Faders den almægtiges højre hånd.

Og vi skal også ophøjes til at komme med ind i Gudsriget...

Vi kan roligt være hinandens tjenere og sprede kristendommen som en handlende og medmenneskelig religion, der tager fat i andres nød. For det er ikke ydmygende at beskæftige sig med andres nød, det er kærligt, det er hvad Gud ønsker af os, at vi skal gøre. Intet er mere helligt end det menneske der har brug for dig... Hverken helligdagen, rytmen, ritualer eller egen indadvendte søgen...

Kristendom er ikke et forsøg på at finde Gud i os selv, det er at se Gud i næsten, og handle over for næsten, som stod vi overfor Kristus.

Vi skal finde ydmyghed, mildhed og tålmodighed frem i omgangen med hinanden, og ikke gå efter at ophøje os selv. I sidste ende, der hvor det betyder noget – der skal Gud nok ophøje os og tage os med ind i sit rige.

Det er fint med rytme og ritualer, det er fint med højtider – men livet skal leves med øjne for næsten, også når næsten kommer på tværs af højtider, helligdage og ritualer.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,

Fader, Søn og Helligånd,

du, som var, er og bliver én sand treenig Gud,

højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed

Amen